

20.06.2016

Proiectul de lege cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar

20.06.2016 Termenul-limită a expirat

Anunț

Proiect

Argumentarea

Sinteza

Anunț

privind inițierea, organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională a Moldovei inițiază, începînd cu **20 iunie 2016**, consultarea publică a proiectului de lege cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar (în continuare – proiectul de lege), avînd ca scop îmbunătățirea cadrului legal aferent supravegherii prudențiale, luînd în considerare angajamentele Republicii Moldova în contextul Acordului de Asociere cu UE și evoluțiile pe piețele financiare care au determinat apariția unor grupuri financiare prestatoare de servicii și produse aferente diferitelor sectoare financiare denumite conglomerate financiare.

Proiectul de lege este în concordanță cu pct.5 din Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.38 din 01.02.2016, care include obligativitatea transpunerii Directivei 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a societăților de credit, a întreprinderilor de asigurare și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și a elaborării unui proiect de lege cu privire la supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

Prezentul proiect de lege va crea baza legală pentru exercitarea supravegherii suplimentare a societăților de credit, a asigurătorilor și a societăților de investiții din perspectiva apartenenței la un grup cu activități intersectoriale care formează un conglomerat financiar.

Obiecțiile, sugestiile sau recomandările pe marginea proiectului de lege, supus consultării publice, pot fi expediate pînă pe data de **11 iulie 2016** pe adresa electronică: ludmila.lupu@bnm.md [1] sau pe adresa poștală: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1, sau pot fi comunicate la numărul de telefon (022) 822-442.

Proiectul de lege cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și nota informativă aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md [2] sau la sediul Băncii Naționale a Moldovei pe adresa: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1.

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit,
a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat
financiar**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 35 din 11 februarie 2003.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

Prezenta lege stabilește regulile de supraveghere suplimentară a entităților reglementate, care fac parte dintr-un conglomerat financiar, în scopul asigurării stabilității financiare și al protecției deponenților, asiguraților și investitorilor.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică entităților reglementate, persoane juridice licențiate/ autorizate conform normelor sectoriale aplicabile, care sînt supuse supravegherii suplimentare exercitate de către coordonator la nivelul conglomeratului financiar.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- 1) **Asigurător/ reasigurător** – un asigurător/ reasigurător astfel cum este definit în Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006;
- 2) **Autorități competente** - autoritatea națională care dispune de competență legală de a reglementa și supraveghea, în mod individual sau la nivelul întregului grup, entitățile care cad sub incidența prezentei legi;
- 3) **Autorități competente relevante:**
  - a) autoritățile competente care răspund de supravegherea sectorială la nivel consolidat a entităților reglementate care aparțin unui conglomerat financiar;
  - b) coordonatorul desemnat în conformitate cu prevederile prezentei legi, dacă este diferit de autoritățile menționate la lit.a);
  - c) alte autorități competente, în cazul în care au fost desemnate de către autoritățile menționate la lit.a) și b);
- 4) **Asociere în participație** – angajament contractual prin care două sau mai multe părți întreprind o activitate economică supusă controlului comun;
- 5) **Concentrarea riscurilor** – expunerile la risc care prezintă un potențial de pierdere suficient de mare pentru a pune în pericol solvabilitatea sau poziția financiară în general a entităților reglementate din conglomeratul financiar și care pot fi determinate de riscurile de contrapartidă/de credit, de investiții, asigurare sau de piață, precum și de alte riscuri sau de o combinație, sau interacțiune a acestor riscuri;
- 6) **Conglomerat financiar** – un grup sau subgrup în care o entitate reglementată se află la conducerea grupului sau subgrupului sau cel puțin una dintre filialele acelui grup sau subgrup este o entitate reglementată și care îndeplinește următoarele condiții:
  - (a) în cazul în care o entitate reglementată este la conducerea grupului sau subgrupului:
    - (i) aceasta este fie întreprinderea- mamă a unei entități din sectorul financiar, fie o entitate care deține o participație într-o entitate din sectorul financiar, fie o entitate legată de o entitate din sectorul financiar printr-o relație în sensul pct.10 lit.a) și b);
    - (ii) cel puțin una dintre entitățile grupului sau subgrupului aparține subsectorului asigurărilor și cel puțin o entitate aparține subsectorului bancar sau subsectorului de servicii de investiții; și
    - (iii) activitățile consolidate sau agregate ale entităților grupului sau subgrupului în subsectorul asigurărilor și ale entităților în subsectorul bancar și în subsectorul serviciilor de investiții sunt semnificative în sensul art.4 alin.(2) sau alin.(5) din prezenta lege; sau
  - (b) în cazul în care la conducerea grupului sau subgrupului nu se află o entitate reglementată:
    - (i) activitățile grupului sau subgrupului se desfășoară în principal în sectorul financiar în sensul art.4 alin.(1) din prezenta lege;
    - (ii) cel puțin una dintre entitățile grupului sau subgrupului aparține subsectorului asigurărilor și cel puțin o entitate aparține subsectorului bancar sau subsectorului de servicii de investiții; și
    - (iii) activitățile consolidate sau agregate ale entităților grupului sau subgrupului în subsectorul

asigurărilor și ale entităților în subsectorul bancar și în subsectorul serviciilor de investiții sunt semnificative în sensul art.4 alin.(2) sau alin.(5) din prezenta lege;

7) **Control** – astfel cum este definit în Legea societăților de credit;

8) **Entitate reglementată** – o societate de credit, un asigurător/reasigurător, o societate de investiții, un OPCVM sau oricare dintre aceste entități care sunt licențiate/ autorizate în Republica Moldova sau în alte state;

9) **Filială** – astfel cum este definită în Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845-XII din 03.01.1992;

10) **Grup** – un grup de întreprinderi format dintr-o întreprindere- mamă, filialele acesteia și persoanele juridice în cadrul cărora întreprinderea- mamă sau filialele acesteia dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație în următorul sens:

a) două sau mai multe entități sunt conduse împreună, în virtutea unui contract încheiat sau a prevederilor din statutul sau actul constitutiv al entităților;

b) organele de conducere ale două sau mai multor entități sînt formate din aceleași persoane reprezentînd majoritatea, aflate în funcție în perioada de gestiune și pînă la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

În sensul prezentei legi, orice subgrup al unui grup se consideră a fi un grup.

11) **Holding financiar mixt** – o întreprindere-mamă, alta decît o entitate reglementată, care împreună cu filialele sale, din care cel puțin una este o entitate reglementată, și împreună cu alte entități constituie un conglomerat financiar;

12) **Influență dominantă asupra persoanei** – existența unor situații de fapt sau a unor aranjamente organizatorice sau financiare pentru:

a) repartizarea profitului anual sau acoperirea pierderilor persoanei;

b) coordonarea gestionării activității persoanei de către alte persoane care urmăresc un obiectiv comun;

c) atribuirea de competențe mai mari, decît cele care derivă din cotele deținute;

d) atribuirea competențelor de a alege membrii organului de supraveghere sau ai organului executiv altor persoane, decît celor care urmează să posede asemenea competențe în temeiul cotelor deținute;

e) gestionarea comună a persoanelor, care derivă din componența organelor de conducere;

f) cazurile în care fie majoritatea membrilor organului de supraveghere sau a membrilor organului executiv ale persoanei, fie acționarul care deține cel puțin 50% din acțiunile cu drept de vot sau din capitalul persoanei sînt obișnuiți sau sînt obligați să acționeze în vederea gestiunii persoanei în conformitate cu instrucțiunile altei persoane;

g) capacitatea de a deține majoritatea decisivă pentru a vota chestiunile prevăzute de legislație, ce țin de competența adunării generale a acționarilor;

13) **Influență semnificativă** – capacitatea de a participa la luarea deciziilor privind politicile financiare și de exploatare ale unei entități, fără a exercita un control asupra lor. Influența semnificativă poate fi dobîndită prin participare la capital, prin statut sau prin contract;

14) **Întreprindere- mamă** - astfel cum este definită în [Legea privind societățile de credit nr.X din XX.XX.XXXX](#)Prezentul proiect de lege urmează să intre în vigoare în aceeași perioadă cu Proiectul de lege privind societățile de credit, care este în elaborare în cadrul proiectului Twinning;

15) **Legături strînse** – astfel cum sînt definite în Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012;

16) **Norme sectoriale** – legislația națională privind supravegherea prudentială a entităților reglementate;

17) **Organism de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)** – astfel cum este definit în Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012;

18) **Participație** – deținerea directă sau indirectă a cel puțin 20% din drepturile de vot sau din capitalul social al unei entități;

19) **Risc de contaminare** – răspîndirea rapidă a unui anumit risc și afectarea unui număr considerabil de entități în sectorul financiar;

20) **Sector financiar** – un sector format din una sau mai multe dintre entitățile menționate în continuare:

a) o societate de credit/ o societate financiară, care formează subsectorul bancar/ nebanca;

b) un asigurător, un reasigurător, care formează subsectorul asigurărilor;

c) o societate de investiții, care formează subsectorul investițiilor;

21) **Societate de administrare fiduciară a investițiilor** – o societate de investiții, astfel cum este definită în Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012;

22) **Societate de credit** – astfel cum este definită în [Legea privind societățile de credit nr. X din XX.XX.XXXX](#)Prezentul proiect de lege urmează să intre în vigoare în aceeași perioadă cu Proiectul de

lege privind societățile de credit, care este în elaborare în cadrul proiectului Twinning;

23) **Societate de investiții** – astfel cum este definită în Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012;

24) **Societate financiară** – astfel cum este definită în Legea privind societățile de credit;

25) **Tranzacții în interiorul grupului** (tranzacții intragrup) – tranzacțiile prin care o entitate reglementată care aparține unui conglomerat financiar recurge direct sau indirect la alte entități din același grup sau la orice persoană fizică sau juridică ce are legături strânse cu entitățile din acel grup, pentru îndeplinirea unei obligații, contractuale sau nu, cu titlu oneros sau cu titlu gratuit;

Articolul 4. Praguri pentru identificarea conglomeratului financiar

(1) Activitățile unui grup se desfășoară în principal în sectorul financiar, dacă raportul dintre totalul activelor bilanțului contabil al entităților reglementate și al celor nereglementate din sectorul financiar, din cadrul grupului, și totalul activelor bilanțului contabil al grupului în ansamblul său depășește 40%.

(2) Activitățile din diferite subsectoare ale sectorului financiar sînt semnificative dacă, pentru fiecare subsector în parte, media aritmetică între raportul dintre totalul activelor bilanțului contabil al celui subsector și totalul activelor bilanțului contabil al entităților din sectorul financiar din cadrul grupului și raportul dintre cerințele de solvabilitate ale aceluiași subsector și totalul cerințelor de solvabilitate ale entităților din sectorul financiar din cadrul grupului depășesc 10%.

(3) În înțelesul prezentei legi, subsectorul cel mai puțin important dintr-un conglomerat financiar este subsectorul cu cea mai mică medie aritmetică, iar subsectorul cel mai important dintr-un conglomerat financiar este subsectorul cu cea mai mare medie aritmetică. Pentru calculul mediei aritmetice și pentru determinarea subsectorului cel mai puțin important și a celui mai important, subsectorul bancar/nebancar și subsectorul investițiilor sînt considerate împreună.

(4) Societățile de administrare fiduciară a investițiilor sînt adăugate subsectorului căruia îi aparțin în cadrul grupului, în cazul în care nu aparțin în mod exclusiv unui subsector din cadrul grupului, ele sînt adăugate sectorului financiar cel mai puțin important.

(5) Activitățile desfășurate între subsectoarele grupului se consideră, de asemenea, a fi semnificative, dacă totalul activelor bilanțului contabil al subsectorului cel mai puțin important din grup depășește echivalentul a 500 milioane lei.

(6) În cazul în care grupul nu atinge pragul menționat la alin.(2) din prezentul articol, autoritățile competente relevante pot decide de comun acord să nu mai considere grupul un conglomerat financiar și să nu aplice prevederile referitoare la concentrarea riscurilor, tranzacțiile intragrup sau la mecanismele de control intern și la procesele de administrare a riscurilor, dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare ori că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară sau ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(7) În cazul în care grupul atinge pragul menționat la alin.(2) din prezentul articol, dar subsectorul cel mai puțin important nu depășește 500 milioane lei, autoritățile competente relevante pot decide de comun acord să nu considere grupul un conglomerat financiar și să nu aplice prevederile referitoare la concentrarea riscurilor, tranzacțiile intragrup sau la mecanismele de control intern și la procesele de administrare a riscurilor, dacă ele apreciază că includerea grupului în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare ori că aplicarea unor astfel de prevederi nu este necesară sau nu ar fi corespunzătoare ori ar genera confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(8) Deciziile, luate în conformitate cu alin.(6) – (7) din prezentul articol, se notifică celorlalte autorități competente și sînt făcute publice de către autoritățile competente, mai puțin în cazul unor situații excepționale.

(9) În sensul aplicării alin.(1) – (8) din prezentul articol, autoritățile competente relevante pot, de comun acord:

a) să excludă o entitate din calculul rapoartelor, în cazurile menționate la art.7 alin.(9);

b) să ia în considerare respectarea pragurilor prevăzute la alin.(1) – (2) din prezentul articol, pentru 3 ani consecutivi, astfel încît să se evite schimbările bruște de regim, și să nu ia în considerare această respectare a pragurilor, dacă există schimbări semnificative în structura grupului;

c) să excludă una sau mai multe participații deținute în subsectorul mai puțin important, dacă aceste participații sînt hotărîtoare pentru identificarea unui conglomerat financiar și împreună prezintă un interes neglijabil în raport cu obiectivele de supraveghere suplimentară.

Deciziile menționate în prezentul alineat se iau pe baza unei propuneri înaintate de către coordonatorul conglomeratului financiar.

(10) În sensul aplicării prevederilor alin.(1) – (2), autoritățile competente relevante pot, în cazuri

excepționale și de comun acord, să înlocuiască criteriul bazat pe totalul activelor bilanțului contabil cu unul sau mai mulți dintre următorii parametri ori să adauge unul sau mai mulți dintre aceștia, respectiv structura veniturilor, activitățile din afara bilanțului, activele totale aflate în administrare, dacă apreciază că aceștia prezintă o relevanță deosebită pentru scopurile supravegherii suplimentare în baza prezentei legi.

(11) În cazul conglomeratelor supuse deja supravegherii suplimentare, pentru aplicarea prevederilor alin.(1) – (2), dacă rapoartele prevăzute în cadrul aceluși articol scad sub 40% și, respectiv, sub 10%, un raport inferior fixat la 35% și, respectiv, la 8% se aplică pentru următorii 3 ani, pentru evitarea schimbărilor bruște de regim.

(12) În mod similar, în cazul conglomeratelor supuse deja supravegherii suplimentare, pentru aplicarea prevederilor alin.(5) – (6), dacă totalul activelor bilanțului contabil al subsectorului cel mai puțin important din grup scade sub echivalentul în lei a 500 milioane lei, un prag inferior, fixat la echivalentul în lei a 400 milioane lei, se aplică pentru următorii 3 ani, pentru evitarea schimbărilor bruște de regim.

(13) Pe parcursul perioadei menționate la alin.(11) – (12), coordonatorul poate decide, cu acordul celorlalte autorități competente relevante, ca rapoartele sau sumele mai mici menționate la alin.(11) – (12) să nu mai fie aplicabile.

(14) Calculele, prevăzute în cadrul prezentului articol, trebuie să se efectueze pe baza totalului activelor bilanțului contabil agregat al entităților din grup, potrivit situațiilor financiare anuale ale acestora. În vederea efectuării acestui calcul, entitățile în care se deține o participație trebuie să fie luate în considerare pînă la nivelul sumei din totalul bilanțului care corespunde cotei proporționale agregate deținute de grup. Cu toate acestea, în cazul în care există situații financiare consolidate, acestea sînt utilizate în locul situațiilor financiare agregate.

(15) Cerințele de solvabilitate menționate în prezentul articol, se determină în conformitate cu dispozițiile normelor sectoriale aplicabile.

(16) Autoritățile competente reevaluează, anual, derogările de la aplicarea supravegherii suplimentare și revizuiesc indicatorii cantitativi prevăzuți în cadrul prezentului articol, precum și evaluările de risc efectuate pentru grupurile financiare.

Articolul 5. Identificarea conglomeratului financiar

(1) Autoritățile competente din Republica Moldova, care au licențiat/ autorizat entitățile reglementate identifică, în baza prevederilor prezentei legi, orice grup care intră în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare. În acest scop:

a) autoritățile competente din Republica Moldova care au licențiat/ autorizat entități reglementate din cadrul grupului trebuie să coopereze strîns, inclusiv cu autorități competente din alte state cu care sînt încheiate acorduri de cooperare în acest sens;

b) în cazul în care o autoritate competentă consideră că o entitate reglementată licențiată/ autorizată de respectiva autoritate competentă aparține unui grup care poate fi un conglomerat financiar și care nu a fost încă identificat în conformitate cu prezenta lege, autoritatea competentă își prezintă opinia celorlalte autorități competente relevante din Republica Moldova, precum și autorităților competente implicate din alte state cu care colaborează în baza acordurilor de cooperare.

(2) Coordonatorul desemnat în conformitate cu articolul 11 informează întreprinderea-mamă care se află la conducerea grupului sau, în absența unei întreprinderi-mamă, entitatea reglementată care are volumul cel mai mare al totalului activelor bilanțului contabil în subsectorul cel mai important al grupului, cu privire la faptul că grupul a fost identificat ca fiind un conglomerat financiar, precum și cu privire la desemnarea coordonatorului. De asemenea, coordonatorul informează autoritățile competente care au autorizat entitățile reglementate din grup și autoritățile competente ale altui stat în care societatea financiară holding mixtă își are sediul central.

(3) Autoritățile competente publică și actualizează pe paginile-web lista conglomeratelor financiare desemnate în conformitate cu prezenta lege.

Capitolul II SUPRAVEGHEREA SUPLIMENTARĂ

Articolul 6. Sfera de aplicare a supravegherii suplimentare

(1) Fără a se aduce atingere prevederilor privind supravegherea conținute în normele sectoriale,

supravegherea suplimentară a entităților reglementate se exercită în măsura și după modalitățile prevăzute în prezenta lege.

(2) Următoarele entități reglementate sînt supuse supravegherii suplimentare la nivelul conglomeratului financiar:

- a) orice entitate reglementată, care este liderul unui conglomerat financiar;
- b) orice entitate reglementată, a cărei întreprindere-mamă este un holding financiar mixt cu sediul central în Republica Moldova;
- c) orice entitate reglementată, legată de o altă entitate din sectorul financiar printr-o relație în sensul prevederilor art. 3 pct. 10.

(3) Orice subgrup al unui grup, care îndeplinește criteriile pentru a fi conglomerat financiar, este supus supravegherii suplimentare.

(4) Orice entitate reglementată care nu este supusă supravegherii suplimentare, în temeiul alin.(2) din prezentul articol, a cărei întreprindere - mamă este o entitate reglementată sau un holding financiar mixt al cărui sediu central se află într-un alt stat, face obiectul unei supravegheri suplimentare la nivelul conglomeratului financiar în măsura și în conformitate cu modalitățile prevăzute la art. 20 din prezenta lege.

(5) În cazul în care anumite persoane dețin participații sau asocieri în participație cu una ori mai multe entități reglementate sau exercită o influență semnificativă asupra unor astfel de entități, fără a deține o participație sau asocieri în participație, în alte cazuri decît cele prevăzute la alin.(2) și alin. (4) din prezentul articol, autoritățile competente relevante determină de comun acord, avînd în vedere obiectivele supravegherii suplimentare prevăzute de prezenta lege, dacă și în ce măsură trebuie exercitată supravegherea suplimentară a entităților reglementate, ca și cum acestea ar constitui un conglomerat financiar.

(6) În vederea aplicării unei astfel de supravegheri suplimentare, cel puțin una dintre entități trebuie să fie o entitate reglementată în sensul prevederilor prezentei legi și trebuie să fie îndeplinite condițiile prevăzute la art. 3 pct. 6 lit. a) subpct. (ii) sau lit. b) subpct. (ii) și art. 3 pct. 6 lit. a) subpct. (iii) sau lit. b) subpct. (iii).

(7) Fără a se aduce atingere prevederilor art. 16 din prezenta lege, exercitarea supravegherii suplimentare la nivelul conglomeratului financiar nu implică în niciun fel obligația pentru autoritățile competente de a exercita un rol de supraveghere pe bază individuală a societăților financiare holding mixte, a entităților reglementate dintr-un alt stat aparținînd unui conglomerat financiar sau a entităților nereglementate dintr-un conglomerat financiar.

Articolul 7. Adecvarea capitalului

(1) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, supravegherea suplimentară a adecvării capitalului entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar se exercită în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(2) Entitățile reglementate dintr-un conglomerat financiar trebuie să se asigure că, la nivelul conglomeratului financiar, sînt disponibile în permanență fonduri proprii, cel puțin la nivelul cerințelor de adecvare a capitalului, calculate în conformitate cu una dintre metodele enumerate la alin.(8) din prezentul articol și cu principiile tehnice, prevăzute în actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi.

(3) Entitățile reglementate trebuie să dispună de politici corespunzătoare de adecvare a capitalului la nivelul conglomeratului financiar.

(4) Cerințele prevăzute la alin.(1) – (2) fac obiectul supravegherii exercitate de către coordonator în conformitate cu prevederile cap. III.

(5) Coordonatorul trebuie să se asigure că efectuarea calculului prevăzut la alin.(1) se face cel puțin o dată pe an, dacă prin reglementări nu se prevede o frecvență mai mare, fie de către entitatea reglementată care este liderul conglomeratului financiar, fie, în cazul în care conglomeratul financiar nu are drept lider o entitate reglementată, de către societatea financiară holding mixtă sau de către entitatea reglementată din conglomeratul financiar identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul financiar, supuse supravegherii suplimentare.

(6) Rezultatele calculului și datele relevante pe care acesta se bazează sînt transmise coordonatorului de către entitatea reglementată, care este liderul conglomeratului financiar sau, în cazul în care conglomeratul financiar nu are drept lider o entitate reglementată, de către societatea financiară holding mixtă ori de către entitatea reglementată din conglomeratul financiar, identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate

din conglomeratul financiar, supuse supravegherii suplimentare.

(7) În vederea calculării cerințelor de adecvare a capitalului propriu, următoarele entități sînt incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, în măsura și după modalitățile definite în reglementările date în aplicarea prezentei legi:

- a) o societate de credit, o societate financiară;
- b) un asigurător, un reasigurător;
- c) o societate de investiții;
- d) un holding financiar mixt.

(8) Cerințele suplimentare de adecvare a capitalului se calculează prin aplicarea, în conformitate cu decizia coordonatorului, luată după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul financiar, a uneia dintre următoarele metode: metoda consolidării contabile sau metoda deducerii și agregării, aplicarea cărora se realizează în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(9) Coordonatorul poate decide să nu includă o anumită entitate în calculul cerințelor suplimentare de adecvare a capitalului, în următoarele cazuri:

- a) dacă entitatea este situată într-un alt stat unde există impedimente de natură juridică pentru transferul informațiilor necesare, fără a se aduce atingere normelor sectoriale privind obligația autorităților competente de a refuza autorizația atunci cînd exercitarea efectivă a funcțiilor de supraveghere ale acestora este împiedicată;
- b) dacă entitatea prezintă un interes neglijabil în raport cu obiectivele de supraveghere suplimentară a entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar;
- c) dacă includerea unei entități ar fi necorespunzătoare sau ar produce confuzie în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(10) Dacă mai multe entități urmează să fie excluse potrivit alin.(9) lit. b), cu toate acestea ele trebuie să fie incluse atunci cînd împreună prezintă un interes ce nu poate fi neglijat în raport cu obiectivele supravegherii suplimentare.

(11) În cazul menționat la alin.(9) lit. c), cu excepția cazurilor de urgență, coordonatorul consultă celelalte autorități competente relevante înaintea luării unei decizii.

(12) Dacă în unul dintre cazurile prevăzute la alin.(1) lit. b) – c), coordonatorul nu include o entitate reglementată în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, autoritățile competente însărcinate cu supravegherea acelei entități pot cere entității care este liderul conglomeratului financiar informații care pot facilita supravegherea de către acestea a entității reglementate.

Articolul 8. Riscul de concentrare și tranzacțiile în interiorul grupului

(1) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, supravegherea suplimentară a riscului de concentrare și a tranzacțiilor în interiorul grupului în cazul entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar se exercită în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(2) Entitățile reglementate sau societățile financiare holding mixte, după caz, trebuie să raporteze periodic coordonatorului orice risc semnificativ de concentrare la nivelul conglomeratului financiar, precum și toate tranzacțiile semnificative în interiorul grupului, ale entităților reglementate din cadrul unui conglomerat financiar, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative elaborate în aplicarea acesteia.

(3) Dacă nu se stabilește altfel de către coordonator, o tranzacție în interiorul grupului se consideră a fi semnificativă dacă valoarea acesteia depășește cel puțin 5% din valoarea totală a cerințelor de adecvare a capitalului la nivelul unui conglomerat financiar.

(4) Informațiile necesare sînt transmise coordonatorului de către entitatea reglementată care este liderul conglomeratului financiar sau, atunci cînd conglomeratul financiar nu are drept lider o entitate reglementată, de către societatea financiară holding mixtă ori de către entitatea reglementată din conglomeratul financiar identificată de coordonator după consultarea cu celelalte autorități competente relevante și cu entitățile reglementate din conglomeratul financiar, supuse supravegherii suplimentare.

(5) Riscul de concentrare și tranzacțiile în interiorul grupului sînt supuse supravegherii exercitate de coordonator, care va monitoriza riscul eventual de contaminare în cadrul conglomeratului financiar.

(6) Autoritățile competente pot stabili, prin actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi, limite cantitative, cerințe calitative, precum și orice alte măsuri de supraveghere care să permită atingerea obiectivelor de supraveghere suplimentară, cu privire la orice risc de concentrare la nivelul conglomeratului financiar și în ceea ce privește tranzacțiile în interiorul grupului realizate în cadrul

conglomeratului financiar.

(7) În cazul în care un conglomerat financiar are drept lider un holding financiar mixt, normele sectoriale privind riscul de concentrare, dacă acestea există, respectiv cele privind tranzacțiile în interiorul grupului ale sectorului financiar cel mai important din conglomeratul financiar, se aplică sectorului financiar în ansamblul său, inclusiv societății financiare holding mixte.

(8) Autoritățile competente determină în cadrul acordurilor de cooperare, orientări generale comune în vederea aplicării supravegherii suplimentare a concentrării riscurilor, în conformitate cu alin.(1) – (7) din prezentul articol. Pentru a se evita orice suprapunere, orientările generale asigură aplicarea uniformă a instrumentelor de supraveghere, astfel cum se prevede în prezentul articol.

Articolul 9. Sisteme de control intern și proceduri de gestionare a riscurilor

(1) Entitățile reglementate trebuie să se încredințeze că la nivelul conglomeratului financiar există politici care să asigure procese adecvate de administrare a riscurilor și sisteme de control intern corespunzătoare, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase.

(2) Politicile de gestionare a riscurilor cuprind:

a) principii de administrare și de conducere sănătoase, cu aprobarea și revizuirea periodică a strategiilor și politicilor de către organele de administrare și de conducere la nivelul conglomeratului financiar, în ceea ce privește toate riscurile asumate de acestea;

b) proceduri corespunzătoare pentru a menține o rată de adecvare a capitalului propriu pentru a anticipa impactul strategiilor de dezvoltare asupra profilului riscurilor și asupra cerințelor privind capitalul propriu stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) proceduri adecvate care să asigure faptul că sistemele de monitorizare a riscurilor sînt integrate corespunzător în modul lor de organizare și că sînt luate toate măsurile pentru a se asigura că sistemele implementate în toate entitățile incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare sînt coerente, astfel încît riscurile să poată fi măsurate, monitorizate și controlate la nivelul conglomeratului financiar;

d) mecanisme care să permită elaborarea și dezvoltarea, după caz, a unor planuri de redresare și soluționare a unor situații de criză. Aceste mecanisme trebuie actualizate periodic.

(3) Sistemele de control intern cuprind:

a) sisteme corespunzătoare pentru a identifica și măsura toate riscurile semnificative și pentru a determina un nivel al fondurilor proprii corespunzător riscurilor asumate;

b) proceduri de raportare și proceduri contabile care să permită identificarea, măsurarea, monitorizarea și controlul tranzacțiilor din interiorul grupului și al riscului de concentrare.

(4) Toate entitățile incluse în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, potrivit prevederilor art. 5, trebuie să dispună de sisteme adecvate de control intern pentru furnizarea oricăror date și informații care ar fi relevante la realizarea supravegherii suplimentare.

(5) Entitățile reglementate publică la nivelul conglomeratului financiar, anual, descrierea structurii lor juridice, de guvernanță și organizatorice.

(6) Politicile și sistemele menționate în prezentul articol sînt supuse controalelor prudențiale efectuate de coordonator.

(7) Autoritățile competente determină în cadrul acordurilor de cooperare, orientări generale comune în vederea aplicării supravegherii suplimentare a politicilor de administrare a riscurilor prevăzute în prezentul articol și a sistemelor de control intern, în conformitate cu prezentul articol. Autoritățile competente armonizează practicile de supraveghere suplimentară a sistemelor de control intern și a politicilor de administrare a riscurilor prevăzute în prezentul articol cu cele aferente procesului de verificare prevăzute în normele sectoriale.

Capitolul III

MĂSURI DE FACILITARE A SUPRAVEGHERII SUPLIMENTARE

Articolul 10. Autoritatea competentă responsabilă de exercitarea supravegherii suplimentare (coordonatorul)

(1) În vederea asigurării unei supravegheri suplimentare corespunzătoare a entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar, un coordonator unic, responsabil de coordonarea și exercitarea supravegherii suplimentare, este desemnat dintre autoritățile competente ale Republicii Moldova sau din alt stat în baza criteriilor prevăzute la art. 11 din prezenta lege.

(2) Identitatea coordonatorului se face publică pe paginile-web ale autorităților competente.

Articolul 11. Criterii pentru desemnarea coordonatorului

(1) În cazul în care un conglomerat financiar este condus de o entitate reglementată, coordonator este autoritatea competentă care a autorizat acea entitate reglementată, în conformitate cu normele sectoriale aplicabile.

(2) În cazul în care un conglomerat financiar nu este condus de o entitate reglementată, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competentă selectată pe baza următoarelor principii:

a) în cazul în care întreprinderea- mamă a unei entități reglementate este un holding financiar mixt, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competentă care a licențiat/ autorizat entitatea reglementată în conformitate cu normele sectoriale aplicabile;

b) în cazul în care cel puțin două entități reglementate care își au sediul central în alte state au ca întreprindere- mamă același holding financiar mixt, iar una din aceste entități a fost licențiată/ autorizată în alt stat în care holdingul financiar mixt își are sediul central, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competentă din alt stat care a autorizat entitatea reglementată în cauză;

c) în cazul în care mai multe entități reglementate care își desfășoară activitatea în diverse subsectoare ale sectorului financiar au fost licențiate/ autorizate în alt stat în care își are sediul central holdingul financiar mixt, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competentă a entității reglementate care își desfășoară activitatea în subsectorul cel mai important al sectorului financiar;

d) în cazul în care un conglomerat financiar este condus de mai multe holdinguri financiare mixte care au sediile centrale în alte state și în fiecare din acestea există o entitate reglementată, rolul de coordonator este preluat de autoritatea competentă a entității reglementate care are volumul cel mai mare al totalului activelor bilanțului contabil, dacă entitățile în cauză își desfășoară activitatea în același subsector al sectorului financiar, sau de autoritatea competentă a entității reglementate care își desfășoară activitatea în subsectorul cel mai important;

e) în cazul în care cel puțin două entități reglementate care își au sediul social în Republica Moldova sau într-un stat cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de cooperare în acest sens, au ca întreprindere- mamă același holding financiar mixt, dar niciuna dintre aceste entități nu a fost autorizată în Republica Moldova sau într-un stat cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de cooperare în acest sens, și în care holdingul financiar mixt își are sediul social, rolul de coordonator este exercitat de autoritatea competentă care a autorizat entitatea reglementată care prezintă totalul activelor bilanțului contabil cel mai ridicat în sectorul financiar cel mai important;

f) în cazul în care conglomeratul financiar este un grup care nu are la conducere o întreprindere- mamă sau în orice alt caz care nu este specificat în prezentul articol, în calitate de coordonator este autoritatea competentă care a licențiat/ autorizat entitatea reglementată care are volumul cel mai mare al totalului activelor bilanțului contabil din subsectorul financiar cel mai important.

(3) În anumite cazuri, autoritățile competente relevante pot, de comun acord, să nu aplice criteriile prevăzute în prezentul articol, dacă aplicarea lor ar fi inadecvată, având în vedere structura conglomeratului și importanța relativă a activităților acestuia în diferite țări, și să desemneze o autoritate competentă diferită în calitate de coordonator. În aceste cazuri, înaintea luării deciziei, autoritățile competente acordă conglomeratului posibilitatea de a-și exprima opinia asupra deciziei respective.

Articolul 12. Atribuțiile coordonatorului

(1) Atribuțiile coordonatorului cu privire la supravegherea suplimentară sînt următoarele:

a) coordonarea colectării și difuzării informațiilor relevante sau esențiale în condițiile desfășurării normale a activității, precum și în situații de urgență, inclusiv difuzarea de informații care prezintă importanță pentru exercitarea atribuției de supraveghere a autorității competente în baza normelor sectoriale;

b) supravegherea și evaluarea situației financiare a unui conglomerat financiar;

c) evaluarea respectării cerințelor privind adecvarea capitalului, riscul de concentrare și tranzacțiile în interiorul grupului, prevăzute în prezenta lege, precum și în actele normative elaborate în aplicarea acesteia;

d) evaluarea structurii, organizării și a sistemelor de control intern ale conglomeratului financiar, prevăzute la art. 9;

e) planificarea și coordonarea activităților de supraveghere atât în condițiile desfășurării normale a activității, cît și în situații de urgență, în colaborare cu autoritățile competente relevante ;

f) alte atribuții, măsuri și decizii stabilite coordonatorului prin prezenta lege sau care decurg din aplicarea prezentei legi.

(2) În vederea facilitării supravegherii suplimentare și pentru a fi fundamentată pe o bază juridică extinsă, coordonatorul și celelalte autorități competente relevante și, dacă este cazul, alte autorități competente implicate încheie acorduri de coordonare în mod separat de acordurile încheiate de către acestea în contextul supravegherii pe bază consolidată. Prin aceste acorduri de coordonare se pot încredința atribuții suplimentare coordonatorului și se pot specifica procedurile pentru luarea deciziilor în cadrul supravegherii suplimentare, de către autoritățile competente relevante, astfel cum se prevede în prezenta lege, precum și în procedurile pentru cooperarea cu alte autorități competente.

(3) Fără a se aduce atingere posibilității de delegare a competențelor și a responsabilităților specifice de supraveghere, prevăzută de normele sectoriale, prezența unui coordonator însărcinat cu atribuții specifice privind supravegherea suplimentară a entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar nu afectează atribuțiile și responsabilitățile autorităților competente, prevăzute prin normele sectoriale.

Articolul 13. Cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente

(1) Fără a se aduce atingere responsabilităților specifice stabilite în conformitate cu normele sectoriale, autoritățile competente responsabile de supravegherea entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar și autoritatea competentă desemnată drept coordonator al aceluși conglomerat financiar cooperează între ele în baza acordurilor încheiate, furnizându-și reciproc orice informații esențiale sau relevante pentru exercitarea atribuțiilor lor de supraveghere, potrivit normelor sectoriale și prezentei legi. În acest sens, autoritățile competente și coordonatorul comunică, în baza acordului și/sau la cerere, orice informație relevantă și esențială.

(2) Cooperarea trebuie să asigure cel puțin colectarea și schimbul de informații cu privire la următoarele elemente esențiale:

a) identificarea structurii juridice, de guvernanță și organizatorice a grupului, inclusiv a tuturor entităților reglementate, a filialelor nereglementate și a sucursalelor semnificative care aparțin unui conglomerat financiar, a deținătorilor de participații calificate la nivelul întreprinderii-mamă a grupului, precum și a autorităților competente responsabile de supravegherea entităților reglementate din cadrul grupului;

b) strategiile conglomeratului financiar;

c) situația financiară a conglomeratului financiar, în special în ceea ce privește adecvarea capitalului, tranzacțiile în interiorul grupului, riscul de concentrare și indicatorii de profitabilitate;

d) principalii acționari și persoanele care exercită responsabilități de administrare și/sau conducere a conglomeratului financiar;

e) administrarea riscurilor și organizarea sistemelor de control intern la nivelul conglomeratului financiar;

f) procedurile de colectare a informației de la entitățile dintr-un conglomerat financiar și de verificare a informației colectate;

g) dificultățile întâmpinate de entitățile reglementate sau de alte entități ale conglomeratului financiar, care pot afecta grav entitățile reglementate;

h) principalele sancțiuni și măsurile excepționale luate de autoritățile competente în conformitate cu normele sectoriale sau cu prezenta lege.

(3) În măsura în care sunt necesare pentru exercitarea atribuțiilor specifice, autoritățile competente pot să facă schimb de informații prevăzute în prezentul articol alin. (2), cu privire la entitățile reglementate dintr-un conglomerat financiar, potrivit prevederilor din normele sectoriale, cu autoritățile competente din alte state.

(4) Fără a se aduce atingere responsabilităților, stabilite în baza normelor sectoriale, înaintea luării unei decizii, atunci când deciziile sunt importante pentru atribuțiile de supraveghere ale celorlalte autorități competente, autoritățile competente relevante se consultă reciproc în ceea ce privește următoarele elemente:

a) modificări ale structurii acționariatului, ale structurii organizatorice sau ale structurii de administrare și conducere ale entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar, care necesită aprobarea sau licențierea autorităților competente;

b) principalele sancțiuni sau măsurile de remediere luate de autoritățile competente.

(5) O autoritate competentă poate decide să nu consulte celelalte autorități în cazuri de urgență sau când o astfel de consultare ar putea compromite eficiența deciziilor. În acest caz, autoritatea competentă informează fără întârziere asupra deciziilor luate celelalte autorități competente.

(6) Coordonatorul poate cere autorităților competente ale altui stat în care o întreprindere-mamă are sediul central și care nu exercită supravegherea suplimentară ca întreprinderea-mamă să le prezinte orice informații care ar fi relevante pentru exercitarea atribuțiilor coordonatorului prevăzute la art. 12 din prezenta lege, cu transmiterea ulterioară a acestor informații coordonatorului.

(7) În cazul în care informațiile au fost deja comunicate unei autorități competente în temeiul normelor sectoriale, autoritățile competente care răspund de supravegherea suplimentară se pot adresa acesteia pentru a obține informațiile în cauză.

(8) În cazul în care coordonatorului și/sau unei autorități competente îi sînt necesare informații care au fost deja furnizate altei autorități competente în conformitate cu normele sectoriale, coordonatorul și/sau autoritatea competentă trebuie să contacteze această autoritate, în măsura în care este posibil, pentru a preveni raportarea dublă către diferite autorități implicate în supraveghere.

(9) Colectarea sau deținerea de informații cu privire la o entitate din cadrul unui conglomerat financiar, care nu este o entitate reglementată, nu implică în niciun fel că autoritățile competente trebuie să aibă atribuții de supraveghere ale acestor entități la nivel individual.

(10) Informațiile primite în cadrul supravegherii suplimentare și în special orice schimb de informații dintre autoritățile competente și dintre acestea și alte autorități, potrivit prezentei legi, sînt supuse prevederilor privind secretul profesional și comunicarea informațiilor confidențiale din normele sectoriale.

Articolul 14. Accesul la informații

(1) Persoanele juridice supuse supravegherii suplimentare, fie că sînt sau nu entități reglementate, trebuie să își comunice reciproc orice informații relevante pentru scopurile supravegherii suplimentare.

(2) Autoritățile competente responsabile cu exercitarea supravegherii suplimentare au acces la orice informație care ar fi relevantă pentru scopurile supravegherii suplimentare, solicitată, direct sau indirect, de la entitățile dintr-un conglomerat financiar, fie că sînt sau nu entități reglementate.

(3) Orice entitate din Republica Moldova, reglementată sau nereglementată, inclusă în sfera de aplicare a supravegherii suplimentare furnizează informații la cererea coordonatorului, iar în cazul în care acesta este o autoritate competentă dintr-un alt stat, accesul la informație este realizat în baza acordurilor de cooperare.

Articolul 15. Verificarea informațiilor

(1) În aplicarea prezentei legi, pentru verificarea, în anumite cazuri, a informațiilor privind o entitate care aparține unui conglomerat financiar, indiferent dacă este reglementată sau nu, și care are sediul într-un alt stat, autoritățile competente din Republica Moldova solicită autorităților din statul respectiv să efectueze această verificare.

(2) Autoritățile care primesc o astfel de solicitare, în baza acordurilor de colaborare, conform atribuțiilor deținute fie realizează verificarea, fie acordă autorității competente care a înaintat cererea permisiunea de a efectua ea însăși verificarea.

Articolul 16. Organele de conducere ale holdingurilor financiare mixte

(1) Conducerea activității unei societăți financiare holding mixte, persoană juridică din Republica Moldova, trebuie să fie asigurată de două persoane, care să corespundă cerințelor privind calificarea, reputația și experiența, stabilite de actele normative pentru a exercita astfel de atribuții.

(2) Societățile financiare holding mixte notifice coordonatorului numirea în funcție a persoanelor prevăzute la alin. (1), inclusiv în situația în care coordonatorul este o autoritate competentă dintr-un alt stat, în condițiile stabilite prin actele normative elaborate în acest sens.

(3) Coordonatorul urmărește în permanență îndeplinirea cerințelor menționate la alin. (1), dispunând măsurile de remediere sau sancțiunile care se impun în caz de nerespectare a acestora, prevăzute la art. 19.

Articolul 17. Situațiile financiare ale holdingurilor financiare mixte

(1) Societățile financiare holding mixte, persoane juridice din Republica Moldova, organizează și țin contabilitatea în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 și ale standardelor de contabilitate, întocmesc situații financiare anuale care oferă o imagine fidelă a poziției și performanței financiare referitoare la activitatea desfășurată la nivel de grup.

(2) Administratorii și persoanele care asigură conducerea societăților financiare holding mixte sînt

responsabile pentru aplicarea alin. (1).

(3) Societățile financiare holding mixte sînt obligate să prezinte coordonatorului situațiile financiare consolidate, precum și alte date și informații solicitate de coordonator pentru scopurile supravegherii suplimentare, la termenele și în forma stabilite prin actele normative elaborate în aplicarea prezentei legi.

Articolul 18. Auditul

(1) Situațiile financiare anuale consolidate ale societăților financiare holding mixte din Republica Moldova trebuie să fie auditate de auditori financiari aprobați de coordonator. Coordonatorul poate respinge numirea unui auditor, dacă apreciază că acesta nu dispune de experiență și independență adecvate pentru îndeplinirea sarcinilor specifice.

(2) În scopul auditării situațiilor financiare, fiecare societate financiară holding mixtă încheie contracte cu o societate de audit care poate desfășura activitate de audit financiar în Republica Moldova.

(3) Societățile financiare holding mixte au obligația să înlocuiască periodic societățile de audit sau să solicite acesteia, înlocuirea periodică a coordonatorului echipei care realizează auditul financiar, conform cerințelor coordonatorului.

(4) Coordonatorul are acces la orice documente întocmite de societatea de audit în cadrul activității de audit a situațiilor financiare ale societăților financiare holding mixte.

(5) Coordonatorul, împreună cu celelalte autorități competente relevante, și societățile de audit ale societății financiare holding mixte se întîlnesc periodic pentru a discuta aspecte de interes comun în ceea ce privește activitatea conglomeratului financiar. La aceste întîlniri pot fi invitate și persoanele care asigură conducerea societății financiare holding mixte și, respectiv, cele care asigură conducerea entităților reglementate din conglomeratul financiar.

(6) Societatea de audit a unei societăți financiare holding mixte trebuie să informeze coordonatorul de îndată ce, în exercitarea atribuțiilor sale, a luat cunoștință despre orice fapt sau decizie în legătură cu societatea financiară holding mixtă ori cu o entitate reglementată din cadrul conglomeratului financiar, care:

a) reprezintă o încălcare semnificativă a prezentei legi și/sau a reglementărilor ori a altor acte normative emise în aplicarea acesteia;

b) este de natură să afecteze activitatea conglomeratului financiar;

c) poate conduce la un refuz din partea societății de audit de a-și exprima opinia asupra situațiilor financiare sau la exprimarea de către aceasta a unei opinii cu rezerve.

(7) La solicitarea coordonatorului, societatea de audit a societății financiare holding mixte are obligația să furnizeze orice detalii, clarificări și explicații referitoare la datele cuprinse în situațiile financiare consolidate ale societății financiare holding mixte.

(8) Îndeplinirea cu bună-credință de către societatea de audit a obligației de a informa coordonatorul, în cazurile prevăzute de prezenta lege, nu constituie o încălcare a obligației de respectare a confidențialității informației referitoare la activitatea, care revine acestuia potrivit legii sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea acesteia.

(9) Coordonatorul poate retrage aprobarea acordată unei societăți de audit, în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 19. Măsuri de remediere și sancțiuni

(1) În cazul în care entitățile reglementate, persoane juridice din Republica Moldova, fac parte dintr-un conglomerat financiar și respectă cerințele referitoare la adecvarea capitalului, riscul de concentrare, tranzacțiile în interiorul grupului, sistemele de control intern și procesele de administrare a riscurilor, prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, dar, cu toate acestea, solvabilitatea riscă să fie periclitată sau tranzacțiile în interiorul grupului ori riscul de concentrare conduc la o deteriorare a poziției financiare a entităților reglementate, coordonatorul, în cazul în care acesta reprezintă o autoritate competentă din Republica Moldova, poate lua, în ceea ce privește societatea financiară holding mixtă, următoarele măsuri:

a) încheierea unui acord cu administratorii sau, după caz, cu membrii directoratului societății financiare holding mixte, care să cuprindă un program de măsuri de remediere;

b) solicitarea de informații auditorului financiar;

c) dispunerea înlocuirii auditorului financiar.

(2) În cazul în care entitățile reglementate sau o societate financiară holding mixtă, persoane juridice din Republica Moldova, fac parte dintr-un conglomerat financiar și nu se conformează cerințelor

referitoare la adecvarea capitalului, concentrarea riscurilor, tranzacțiile intragrup și, respectiv, la sistemele de control intern și procesele de administrare a riscurilor, prevăzute de prezenta lege și de actele normative elaborate în aplicarea acesteia, nu respectă condițiile speciale impuse ori angajamentele asumate cu privire la supravegherea suplimentară sau nu respectă oricare dintre măsurile impuse potrivit alin. (1), coordonatorul, în cazul în care acesta reprezintă o autoritate competentă din Republica Moldova, poate aplica, în ceea ce privește societatea financiară holding mixtă, următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) suspendarea din funcție pe o perioadă determinată a uneia sau a mai multor persoane care asigură conducerea societății;
- c) amendă aplicată societății financiare holding mixte, ale cărei limite, limita minimă și cea maximă, sînt reprezentate de valorile cele mai mari care rezultă din aplicarea procentelor de 0,05% și 1% atît la cifra de afaceri, realizată în cursul exercițiului financiar anterior, de către entitatea reglementată din subsectorul asigurărilor, filială a societății financiare holding mixte, care a realizat cifra de afaceri cea mai ridicată, cît și la capitalul inițial minim reglementat al entității reglementate din subsectorul bancar și cel de investiții, filială a societății financiare holding mixte; dacă acest subsector cuprinde mai multe filiale care sunt entități reglementate, cuantumul amenzii se determină prin raportare la capitalul minim al entității reglementate care atinge nivelul de capital minim cel mai ridicat;
- d) amendă aplicată persoanelor care asigură conducerea societății, între 1-6 salarii medii nete, conform nivelului acestora în luna precedentă datei la care s-a constatat fapta;
- e) dispunerea înlocuirii, de către societatea financiară holding mixtă, a persoanei/persoanelor care asigură conducerea societății.

(3) Pe perioada suspendării din funcție, dispuse de coordonator în baza alin. (2) lit. b), societatea financiară holding mixtă va asigura desemnarea, cu respectarea prevederilor prezentei legi, a unei persoane care să exercite interimatul conducerii societății.

(4) Cuantumul amenzii trebuie să fie raportat la gravitatea faptei săvîrșite.

(5) Autoritățile competente relevante, inclusiv coordonatorul, asigură coordonarea acțiunilor lor de supraveghere, dacă este necesar. Coordonatorul comunică autorităților competente din alte statele, a căror entități reglementate fac parte dintr-un conglomerat financiar, constatările efectuate potrivit prevederilor alin. (1) – (2) din prezentul articol.

(6) În situația în care coordonatorul unui conglomerat financiar este o autoritate dintr-un alt stat, pentru aplicarea măsurilor de remediere și a sancțiunilor față de societățile financiare holding mixte, persoane juridice din Republica Moldova, acesta comunică autorităților competente din Republica Moldova constatările efectuate în vederea aplicării de către acestea a măsurilor de remediere și/sau sancțiunilor în corespundere cu prevederile prezentei legi și ale acordurilor de cooperare.

(7) Autoritățile competente se asigură că dispun de sancțiuni sau măsuri de remediere pentru înlăturarea încălcărilor constatate ale prevederilor prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia sau pentru a elimina cauzele acestor încălcări, care să poată fi impuse holdingurilor financiare mixte sau celor care asigură conducerea efectivă a acestora. În anumite cazuri, aceste măsuri pot implica intervenția instanțelor judecătorești. Autoritățile competente colaborează strîns pentru a se asigura că sancțiunile și măsurile de remediere aplicate au efectele scontate.

(8) Pentru scopurile supravegherii suplimentare, autoritățile competente pot aplica entităților reglementate aflate sub supravegherea lor oricare dintre măsurile sau sancțiunile prevăzute de normele sectoriale, care se aplică în mod corespunzător.

Articolul 20. Cooperarea cu autoritățile competente din alte state

(1) În scopul supravegherii suplimentare prevăzute de prezenta lege, autoritățile competente pot iniția încheierea de acorduri privind mijloacele de exercitare a supravegherii suplimentare a entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar, cu autoritățile competente din unul sau mai multe alte state.

(2) Fără a se aduce atingere normelor sectoriale, autoritățile competente din Republica Moldova verifică dacă entitățile reglementate a căror întreprindere-mamă are sediul central într-un alt stat sînt supuse de către o autoritatea competentă a acelu stat la o supraveghere echivalentă cu cea prevăzută de prezenta lege privind supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

(3) Verificarea se efectuează la cererea întreprinderii-mamă ori a oricărei entități reglementate autorizate în Republica Moldova, ori din oficiu de către autoritatea competentă din Republica Moldova care ar fi coordonator, dacă s-ar aplica criteriile prevăzute la art.10. Acea autoritate competentă se consultă cu celelalte autorități competente relevante și întreprinde toate eforturile necesare pentru a

respecta legislația în vigoare în desfășurarea activității de supraveghere.

(4) În cazul în care o autoritate competentă nu este de acord cu decizia luată de altă autoritate competentă, privind echivalența supravegherii suplimentare exercitate de autoritatea competentă dintr-un alt stat, se aplică prevederile acordurilor de cooperare.

(5) În absența supravegherii echivalente, autoritățile competente relevante desemnează un coordonator și aplică, prin analogie, dispozițiile referitoare la supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE

Articolul 21. Intrarea în vigoare a prezentei legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării.

(2) Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege, pînă la intrarea în vigoare a acesteia.

Notă informativă

la proiectul Legii cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar

Proiectul de lege cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar este elaborat în scopul îmbunătățirii cadrului legal aferent supravegherii prudențiale, luînd în considerare angajamentele Republicii Moldova în contextul Acordului de Asociere cu UE și evoluțiile pe piețele financiare care au determinat apariția unor grupuri financiare prestatoare de servicii și produse aferente diferitor sectoare financiare denumite conglomerate financiare.

Proiectul de lege este în concordanță cu pct.5 din Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.38 din 01.02.2016, care include obligativitatea transpunerii Directivei 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a societăților de credit, a întreprinderilor de asigurare și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și elaborării unui proiect de lege cu privire la supravegherea suplimentară a entităților reglementate.

Ținînd cont de faptul că conglomeratele înregistrează cele mai mari grupuri financiare care desfășoară activități inter-sectoriale, proiectul de lege abordează problema riscurilor prudențiale suplimentare identificate la nivelul unui conglomerat financiar, cu accent pe cerințele referitoare la adecvarea capitalului, concentrarea riscurilor, tranzacțiile în interiorul grupului, sistemele de control intern și procedurile de gestionare a riscurilor. De asemenea, prezentul proiect stabilește atît măsuri de facilitare a supravegherii suplimentare, desemnarea autorității competente-coordonator și atribuțiile acesteia cît și prevederi aferente cooperării și schimbului de informații între autoritățile competente implicate, care urmează să facă schimb de informații, în mod automat sau la cerere, să se consulte reciproc înainte de a lua decizii importante și să trateze în mod corespunzător cererile de verificare a informațiilor. Raporturile cu autoritățile competente din alte state efectuîndu-se în baza acordurilor de cooperare privind mijloacele de exercitare a supravegherii suplimentare a entităților reglementate dintr-un conglomerat financiar.

Prezentul proiect urmează să creeze baza legală pentru exercitarea supravegherii societăților de credit, a întreprinderilor de asigurare și a societăților de investiții din perspectiva apartenenței la un grup cu activități inter-sectoriale care formează un conglomerat financiar.

Proiectul de lege cu privire la supravegherea suplimentară a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar cuprinde dispoziții generale privind domeniul de aplicare al legii, definește termenii utilizați, criteriile de identificare a unui conglomerat financiar precum și modul în care se realizează această identificare de către autoritățile competente, expuse în primul capitol al prezentului proiectului de lege.

Aspecte legate de sfera de aplicare a supravegherii suplimentare, și anume cerințele prudențiale ce trebuie urmărite la nivelul unui conglomerat financiar (adecvarea capitalului, riscul de concentrare, tranzacțiile în interiorul grupului, sistemele de control intern și procedurile de gestionare a riscurilor) sunt detaliate în capitolul doi. În acest context, este important de menționat că proiectul de lege prevede că, alegerea metodelor de calcul a cerinței suplimentare de adecvare a capitalului se realizează de către coordonator, după consultarea cu celelalte autorități competente și cu entitățile reglementate din conglomeratul financiar, în toate situațiile,

pentru a se asigura flexibilitatea în aplicare, condiționate de structurile complexe și diverse ale conglomeratelor financiare.

Prin capitolul trei sunt identificate criteriile pentru desemnarea autorității competente responsabile cu exercitarea supravegherii suplimentare – a coordonatorului și evidențierea atribuțiilor acestuia, cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente, stabilirea cerințelor referitoare la societățile financiare holding mixte, reglementarea măsurilor de remediere și sancțiunilor, precum și prevederi referitoare la supravegherea suplimentară în cazul grupurilor ale căror întreprinderi-mamă au sediul în alte state – cooperarea cu autoritățile competente din alte state în baza acordurilor de cooperare.

Prezentul proiect de lege prevede supravegherea prudențială suplimentară la nivelul grupului în sensul evitării eventualului risc de contaminare. Astfel, în scopul evitării repercursiunilor negative asupra sectorului financiar, protecției deponenților, asiguraților și investitorilor, în cazul instabilității financiare la nivelul conglomeratelor, proiectul de lege prevede supravegherea prudențială consolidată a societăților de credit, a asigurătorilor/ reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, în special în ceea ce privește solvabilitatea, riscul de concentrare, tranzacțiile în interiorul grupului, sisteme de control intern, gestiunea internă a riscurilor la nivelul conglomeratului, precum și reputația și competența conducerii grupurilor financiare.

Importanța proiectului legii cu privire la supravegherea suplimentară a conglomeratelor financiare derivă din necesitatea evitării riscurilor generate de activitățile intersesoriale prin efectuarea supravegherii prudențiale consolidate a entităților reglementate.

Este de precizat că la elaborarea prezentului proiect s-a utilizat terminologia similară proiectului legii privind societățile de credit, care va substitui Legea instituțiilor financiare, preconizat spre a fi elaborat în cadrul proiectului Twinning “Consolidarea capacității BNM în domeniul reglementării și supravegherii bancare în contextul implementării cerințelor Uniunii Europene” și care urmează a intra în vigoare în aceeași perioadă. De asemenea, de menționat că la elaborarea proiectului legii s-a ținut cont și de prevederile tangențiale ale cadrului legal în vigoare.

- [Comentariile BNM la concluziile și recomandările CNA la proiectul legii](#) [3]
- [Sinteza propunerilor si obiectiilor autoritatilor publice si bancilor](#) [4]
- [Sinteza recomandarilor si avizelor MJ la proiectul legii](#) [5]

Vezi și

Tag-uri

[supraveghere](#) [6]

[situația financiară](#) [7]

[societate de credit](#) [8]

[societate](#) [9]

[societate de investiții](#) [10]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/proiectul-de-lege-cu-privire-la-supravegherea-suplimentara-societatilor-de-credit>

Legături conexe:

[1] <mailto:ludmila.lupu@bnm.md> [2] <http://www.bnm.md> [3] [http://www.bnm.md/files/Comentariile BNM la concluziile și recomandările CNA la proiectul legii.pdf](http://www.bnm.md/files/Comentariile_BNM_la_concluziile_si_recomandarile_CNA_la_proiectul_legii.pdf) [4] [http://www.bnm.md/files/Sinteza propunerilor si obiectiilor autoritatilor publice si bancilor.pdf](http://www.bnm.md/files/Sinteza_propunerilor_si_objectiilor_autoritatilor_publice_si_bancilor.pdf) [5] [http://www.bnm.md/files/Sinteza recomandarilor si avizelor MJ la proiectul legii.pdf](http://www.bnm.md/files/Sinteza_recomandarilor_si_avizelor_MJ_la_proiectul_legii.pdf) [6] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=supraveghere](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=supraveghere) [7] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=situația financiară](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=situația_financiară) [8] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=societate de credit](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=societate_de_credit) [9] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=societate](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=societate) [10] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=societate de investiții](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=societate_de_investiții)